

Nr 25.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 14 december 1945 (nr 845) om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse.

Genom en den 7 mars 1947 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 181, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

angående fortsatt giltighet av lagen den 14 december 1945 (nr 845) om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse.

Härigenom förordnas, att lagen den 14 december 1945 om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse, vilken gäller till och med den 31 december 1947, skall äga fortsatt giltighet till och med den 31 december 1948.

I skrivelse den 30 juni 1945, nr 530, anhöll riksdagen, att Kungl. Maj:t ville låta *dels* verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning med syfte att åstadkomma en genomgripande centralisering och rationalisering av försäkringsverksamheten, däri inbegripet om och i vilken utsträckning det privata försäkringsväsendet borde överföras till det allmänna och i samband därmed i vad mån flera försäkringsgrenar borde göras obligatoriska, samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kunde föranleda, *dels ock* skyndsamt utarbeta och framlägga förslag till en provisorisk lagstiftning till förhindrande av att nya och ur det allmännas synpunkt icke önskvärda försäkringsanstalter bildades eller redan bestående försäkringsföretag började ny icke önskvärd verksamhet under den tid frågor rörande försäkringsverksamhetens framtida utformning vore under utredning.

Med stöd av Kungl. Maj:ts den 26 oktober 1945 givna bemyndigande tillkallades den 31 samma månad särskilda utredningsmän för att verkställa den av riksdagen begärda utredningen. Utredningsmännen hava antagit be-

nämningen 1945 års försäkringsutredning. Utredningens arbete pågår alltså och torde icke kunna slutföras under innevarande år.

Det andra i riksdagsskrivelsen uttalade önskemålet har tillgodosetts genom lagen den 14 december 1945 om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse, i det följande även kallad spärllagen.

Enligt 1 § i lagen må stadfästelse icke meddelas å bolagsordning för försäkringsbolag eller å ändring i stadfäst bolagsordning för sådant bolag, såframt ändringen avser utvidgning av bolagets rörelse med försäkringsgren, som bolaget icke redan äger driva. Vad sålunda stadgas i fråga om bolagsordning skall äga motsvarande tillämpning å sådana grunder för försäkringsverksamhet, som avses i 3 och 117 §§ lagen om försäkringsrörelse. I nyssnämnda paragraf i spärllagen stadgas vidare, att försäkringsgren, som bolag äger driva enligt stadfäst bolagsordning men likväl icke driver, ej må upptagas av bolaget. Med försäkringsbolag avses i paragrafen anstalt, som, helt eller delvis, är underkastad bestämmelserna i lagen om försäkringsrörelse.

Beträffande utländsk försäkringsanstalt stadgas i 2 § spärllagen, att tillstånd icke må meddelas dylik anstalt att driva försäkringsrörelse eller att utvidga sådan rörelse med försäkringsgren, som anstalten icke redan äger driva.

Från det förbud mot nyetablering eller utvidgning av bestående försäkringsrörelse, som sålunda upptagits i 1 och 2 §§ spärllagen, äger emellertid — enligt 3 § i lagen — Kungl. Maj:t meddela dispens i fall, där detta finnes från allmän synpunkt önskvärt. I detta sammanhang må anmärkas, att sådan dispens hittills icke meddelats.

Spärllagen gäller till och med den 31 december 1947.

I propositionen anför *föredragande departementschefen, statsrådet Myrdal*, bland annat följande.

»Sedan spärllagen trädde i kraft har den år 1942 tillkallade försäkringsutredningen (1942 års försäkringsutredning) avlämnat betänkande med förslag till ny lag om försäkringsrörelse. Förslaget är för närvarande föremål för överarbetning inom handelsdepartementet. Arbetet härmed kan emellertid icke avslutas inom sådan tid att proposition i ämnet kan föreläggas den nu pågående riksdagen.

En väsentlig orsak till att spärllagens giltighetstid begränsades till utgången av innevarande år var, att det fanns anledning räkna med att ny lagstiftning om försäkringsrörelse, innefattande bland annat bestämmelser om skärpt koncessionsplikt, skulle kunna träda i kraft den 1 januari 1948. Då, såsom framgår av vad jag nyss yttrat, det numera icke visat sig möjligt att till sistnämnda tidpunkt genomföra en sådan lagstiftning, torde en förlängning av spärllagens giltighetstid vara ofrånkomlig. Förlängningen synes dock icke böra avse längre tidrymd än ett år.»

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa, *Utskottet.*

att förevarande proposition, nr 181, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 11 april 1947.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Schlyter, Westman, Lindblom, Löhtner, William Ohlsson och Lindgren samt fru Svenson;

från andra kammaren: herrar Rylander, Lindqvist, Gezelius, Hedlund i Östersund, Werner, Olsson i Mellerud och Lindberg samt fru Gustafson.

477618. Stockholm, Isaac Marcus Boktryckeri-Aktiebolag, 1947.
